

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610-**4432539**
Konu :7/42737 Esas Sayılı Soru Önergesi

18/06 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/42737
6K 138

İlgi : 09/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1836037 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Edirne Milletvekili Sayın Ahmet Baran YAZGAN'a ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/42737 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Ahmet Baran YAZGAN, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullandırılmasına Dair Kanun uyarınca yayımlanan Kararlar çerçevesinde T.C. Ziraat Bankası A.Ş., Tarım Kredi Kooperatifleri ve Ziraat Katılım Bankası A.Ş. tarafından tarımsal üreticilere Hazine faiz/kâr payı destekli krediler/finansmanlar kullandırılmakta, bu krediler/finansmanlar ertelenebilmekte veya taksitlendirilebilmektedir.

Bununla birlikte, 2024-2026 yılları için yürürlükte olan Kararlarda, 28 üretim konusu bazında kredi/finansman üst limitleri ve Bakanlığımızca karşılanan faiz/kâr payı oranları belirlenmekte olup 2 milyon TL ile 200 milyon TL arasında değişen üst limitlerle kullandırılan kredilerde/finansmanlarda, faizin/kâr payının yüzde 25 ile yüzde 100 arasında değişen oranlardaki bölümü Bakanlığımızca karşılanmakta olup Bakanlığımızca ortalama faiz/kâr payı karşılama oranı yaklaşık yüzde 70'tir. Birçok üretim konusunda "özellikli indirim kriterleri" tanımlanmış olup söz konusu kriterleri sağlayan üreticilerin standart indirim oranlarına ek olarak söz konusu kriterlere ait indirim oranlarından da yararlanabilmesi sağlanmaktadır.

2023 yılı ikinci yarısından itibaren uygulamaya konulan ekonomi programı sayesinde makroekonomik dengesizlikler önemli ölçüde giderilmiş, finansal istikrar güçlendirilmiştir. 2023 sonunda yüzde 64,8 olan yıllık enflasyon 2026 Mayıs ayında yüzde 32,6'ya gerilemiştir. Küresel enerji piyasalarında yaşanan son gelişmeler, özellikle petrol fiyatlarındaki artışa karşı piyasaların sağlıklı işleyişini sağlamak ve savaşın ekonomimiz üzerindeki etkisini en aza indirmek amacıyla, kurumlarımız koordineli bir şekilde gerekli önlemleri almaktadır. Bu çerçevede, enerji fiyat şokunun etkilerini azaltmak amacıyla "Eşel-Mobil Sistemi" devreye alınmış, vergi ayarlamalarıyla fiyat geçişkenliği önemli ölçüde sınırlandırılmıştır. Ayrıca, gıda ve tarımsal ürün piyasalarına yönelik olarak ilgili kurumların koordinasyonunda arz ve fiyat gelişmeleri yakından izlenmekte, akaryakıt ve gübre başta olmak üzere üretici maliyetlerini sınırlayıcı tedbirler uygulanmaktadır. Kısa vadede bu şokların enflasyon görünümü üzerinde etkileri olsa da kalıcı fiyat istikrarı hedefimize ulaşmamızı sağlayacak politika setimizi bütüncül ve kararlı şekilde uygulamaya devam ediyoruz.

Bununla birlikte, akaryakıt üzerindeki vergi yükü; 2002 yılında benzinde yüzde 70,2 ve motorinde yüzde 59,2 iken, Eşel-Mobil uygulaması öncesi dönemde (01.03.2026 tarihi

itibarıyla) benzinde yüzde 42,1 ve motorinde yüzde 39,7 olarak gerçekleşmiş olup, söz konusu vergi yükü oranları AB ülkeleri ile kıyaslandığında ülkemiz en son sırada yer almaktadır. Anılan vergi yüklerinin Eşel-Mobil uygulaması ile daha da düşük seviyelere gerilemiştir.

Buna ilaveten, küresel ölçekte yaşanan jeopolitik gelişmelerin de etkisiyle artan enerji, akaryakıt ve gübre maliyetleri karşısında tarım sektöründe üretim süreçlerinin sürdürülebilirliğinin sağlanması amacıyla yenilenebilir enerji kullanımı ve organize tarım bölgeleri gibi uygulamalara önem verilmektedir. Yenilenebilir enerji kullanımı, üreticilerin enerji giderlerini azaltarak dışa bağımlılığı sınırlamakta ve sürdürülebilir üretim yapısını desteklemektedir. Bu kapsamda, yenilenebilir enerji yatırımlarına yüzde 5'e kadar ilave faiz/kâr payı indirimi uygulanmaktadır. Organize tarım bölgelerinde ise ölçek ekonomilerinden yararlanılması sayesinde başta enerji olmak üzere üretim maliyetlerinde düşüş sağlanmakta olup, bu bölgelerde faaliyet gösteren üreticilere yüzde 15'e kadar ilave faiz/kâr payı indirimi sunulmaktadır.

Bununla birlikte, enerji maliyetlerinin azaltılmasına yönelik yenilikçi yatırımlar da desteklenmektedir. Tarımsal Ar-Ge faaliyetleri kapsamında enerji verimliliğini artıran teknolojilerin geliştirilmesi teşvik edilmekte olup, bu yatırımlar için 10 milyon TL'ye kadar kredi/finansman sağlanmakta ve yüzde 50 faiz/kâr payı indirimi uygulanmaktadır. Biyo-tarım yatırımları ile kimyasal girdi kullanımının azaltılması ve daha düşük enerji tüketimiyle üretim yapılması hedeflenmekte; bu kapsamda 15 milyon TL'ye kadar kredi/finansman imkânı ve yüzde 50 faiz/kâr payı indirimi sunulmaktadır.

Öte yandan, tarımsal yenilenebilir enerji yatırımları, artan enerji maliyetleriyle mücadelede temel araçlardan biri olarak öne çıkmaktadır. Güneş ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı projeler sayesinde üreticilerin enerji giderlerinin azaltılması ve üretim süreçlerinin daha sürdürülebilir hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Bu yatırımlar için 15 milyon TL'ye kadar kredi/finansman sağlanmakta ve yüzde 75'e kadar faiz/kâr payı indirimi uygulanmakta olup, belirli kriterlerin sağlanması halinde bu oran yüzde 100'e kadar çıkabilmektedir.

Ayrıca, sulama kooperatifleri, sulama birlikleri ile gerçek ve tüzel kişi üreticilerin tarımsal elektrik tarifesine tabi elektrik fatura ödemeleri kapsamında "Tarımsal Elektrik Bedeli" başlığı altında 5 milyon TL üst limitli ve yüzde 100 faiz/kâr payı indirimli kredi/finansman imkânı sunulmaktadır.

Söz konusu küresel gelişmeler nedeniyle enerji, akaryakıt ve gübre maliyetlerinde meydana gelen artışların tarımsal üretim maliyetleri üzerindeki olumsuz etkilerini sınırlamak

amacıyla, enerji giderlerinin azaltılmasına yönelik yenilenebilir enerji yatırımları ile tarımsal elektrik bedeline ilişkin finansman imkânları başta olmak üzere mevcut destek mekanizmaları etkin şekilde sürdürülmektedir. Bu kapsamda sağlanan desteklerle tarım sektöründe enerji maliyetlerinin azaltılması, üreticilerin finansal dayanıklılığının artırılması ve sürdürülebilir üretim yapısının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Tarım sektörünün kritik önemi çerçevesinde, tarımsal üretimin sürdürülebilirliğinin temini, üreticilerimizin desteklenmesi ve tüketicilerimizin yeterli ve güvenilir gıdaya daha uygun bir fiyatla ulaşabilmesi temel amaçlarımız arasındadır. Bu kapsamda, tarım sektöründe üreticilerimizin maliyetlerinin azaltılmasına yönelik desteklerimiz devam etmektedir.

2026 yılı tarımsal destek bütçesi 2025 yılı başlangıç bütçesine göre yaklaşık yüzde24 artırılarak 167,6 milyar TL seviyesine çıkarılmıştır. Ayrıca, söz konusu tarımsal destek bütçesinin yaklaşık 91 milyar TL'si bitkisel üretim desteklerine ayrılmıştır. Bu çerçevede sağlanan desteklerle üreticilerimizin üretim sürecinde kullandığı mazot giderlerinin de büyük bir kısmı karşılanmaktadır.

Diğer taraftan, dünyada yaşanan jeopolitik gelişmeler ve söz konusu gelişmeler neticesinde üreticilerimizin karşılaşacağı maliyet unsurları yakından takip edilmektedir. Gerekli görüldüğü takdirde, bütçe kısıtları da dikkate alınarak tarımsal desteklerin revize edilerek üreticilerimizin mağduriyetinin engellenmesine ilişkin çalışmalar yapılabilecektir.